

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 26. oktober 2023
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Søren Rams Rasmussen
Sagsnr.: 2023-06438
Dok.: 2996777

Besvarelse af spørgsmål nr. 452 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 452 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har stillet til justitsministeren den 28. september 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Mikkel Bjørn (DF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 452 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvorfor anklagemyndigheden, typisk efter udtalelse fra Udlændingestyrelsen, kan begrænse en udvisningspåstand til advarsel om udvisning for retten i en straffesag, når domstolene alligevel - på eget initiativ - kan vælge at tildele advarsel om udvisning, vil ministeren videre redegøre for, om domstolene omvendt kan vælge at udvise i straffesager, hvor anklagemyndigheden alene har nedlagt påstand om advarsel, og vil ministeren endelig redegøre for, om man i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser altid automatisk kan have påstand om udvisning i straffesager mod udlændinge, hvorefter alene retten må tage stilling til, om det kan ske, så det kan sikres, at fejlskøn, forsømmelser og skødesløshed i Udlændingestyrelsen og anklagemyndigheden ikke er til hinder for, at domstolene kan udvise kriminelle udlændinge i forbindelse med afgørelsen af en straffesag, således at det reelt sikres, at der altid sker udvisning af kriminelle udlændinge i videst muligt omfang inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Det fremgår af udlændingelovens § 49, stk. 1, at når en udlænding dømmes for strafbart forhold, afgøres det efter anklagemyndighedens påstand ved dommen, om den pågældende skal udvises i medfør af udlændingelovens §§ 22-24 eller 25 c eller tildeles en advarsel i medfør af § 24 b. Det er således anklagemyndigheden, der vurderer, om der skal nedlægges påstand om udvisning i straffesag.

Rigsadvokaten er ikke umiddelbart bekendt med eksempler fra praksis, hvor anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at den tiltalte skal tildeles en advarsel om udvisning, og hvor retten i stedet har truffet afgørelse om udvisning.

2. Når anklagemyndigheden tager stilling til, om der skal nedlægges påstand om udvisning, foretager anklagemyndigheden først en vurdering af de konkrete omstændigheder i sagen, herunder om det kriminelle forhold kan begrunde udvisning efter reglerne i udlændingelovens §§ 22-24 eller § 25 c.

Kan det kriminelle forhold begrunde udvisning efter disse regler, vurderer anklagemyndigheden efterfølgende, om udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. udlændingelovens § 26, stk. 2.

Ved vurderingen af, om en udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, lægger anklagemyndigheden vægt på de internationale konventioner, og hvordan disse bliver fortolket af domstolene, navnlig gennem praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD).

Kun i de tilfælde, hvor anklagemyndigheden vurderer, at en udvisning med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, vil anklagemyndigheden undlade at nedlægge påstand om udvisning. I disse tilfælde nedlægges i stedet påstand om, at udlændingen får en advarsel, jf. udlændingelovens § 24 b, stk. 1.

3. Det bemærkes, at der i anklageskriftet tages forbehold for påstand om udvisning, hvis anklagemyndigheden ikke er i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger - f.eks. om opholdsgrundlag eller varighed af lovligt ophold - til at kunne nedlægge påstand om udvisning på det tidspunkt, hvor anklageskriftet skal sendes til retten.

Anklagemyndigheden skal i så fald senere følge op på forbeholdet med en tilkendegivelse om udvisningspåstanden. Det kan i den forbindelse tilføjes, at en tilkendegivelse dog ikke er en del af anklageskriftet, og at der derfor ikke er krav om forkyndelse af denne inden for en bestemt frist, jf. TfK2001.39.

Det kan tilføjes, at anklagemyndigheden ikke er afskåret fra at skærpe sin påstand om udvisning i landsretten, selvom der kun har været nedlagt påstand om advarsel om udvisning i byretten, jf. TfK2018.1307/2. Udvisning er dog en så indgribende retsfølge, at denne skal undergives prøvelse i to instanser, jf. UfR2004.2147H. Det vil således ikke – såfremt der i byretten på grund af en fejl eller en forglemmelse ikke har været nedlagt påstand om udvisning eller advarsel – være muligt at rette op herpå ved at nedlægge påstand om udvisning i landsretten. Derimod vil det efter omstændighederne være muligt, hvis der tages forbehold herfor, at anlægge en efterfølgende sag vedrørende udvisningsspørgsmålet.”

Det bemærkes herudover, at det efter Justitsministeriets opfattelse ville være vanskeligt foreneligt med almindelige principper om faglighed og saglighed, hvis anklagemyndigheden som foreslået i spørgsmålet skulle nedlægge påstand om udvisning, selv om udvisning efter

anklagemyndighedens vurdering med sikkerhed ville være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Herudover ville det kunne medføre et væsentligt ressourcetræk for både anklagemyndigheden og domstolene, hvis der skulle nedlægges påstand om udvisning i alle sager mod udlændinge, det vil sige uden hensyntagen til, om betingelserne for udvisning er opfyldt.